

BLUMENTÁL

Ročník XXII

Číslo 3

Marec 2011

Všetko má svoj čas

Milí priatelia!

Ako sa zatvária deti, keď sa ich na konci prázdnin spýtame, či sa tešia do školy? Zrejme očakávame údiv v ich očiach a negatívnu odpoveď. No napodiv je určitá časť žiakov, ktorí by odvetili asi takto: „Tie prázdniny boli fajn, ale už mi bolo dlho. Nudil som sa.“ Možno neprevláda natoľko motív úsilia vzdelávať sa, vpadnúť do kolobehu školských povinností, ale skôr túžba stretnúť sa so spolužiakmi, podeliť sa s prázdninovými zážitkami alebo túžba po zmene. Možno takýchto žiakov či študentov nie je veľa, ale sú aj napriek tomu, že to „dolce far niente“ – sladké ničnerobenie – predsa len pôsobí lákavejšie.

A ako by znela naša odpoveď, keby sa niekto spýtal nás, či sme radi, že sa končia fašiangy a začne veľkopôstne obdobie? Netrúfam si robiť vám hovorca, ale pravdepodobne viacerí so mnou budete súhlasiť, že tento rok boli fašiangy až príliš dlhé. Priznám sa, že s určitým humorom som vnímal sám seba. Pripadal som si ako žiak, ktorý je síce rád, že ešte trvajú prázdniny, ale kdesi v kútiku duše sa už pomaly teší aj na „neprijemnú“ školu. Keď som si v tom čase robil poznámky do kalendára, neraz som sa pristihol, akoby som s počúvaním konštatoval: „To ešte stále nie sme v Pôste? A kedy už konečne začne?“

Je prirodzené tešiť sa na obdobie Veľkého pôstu? A ak sa naň tešíme, čo nás k tomu motivuje? Ešte v čase „perestrojky“ sme ako stredoškólači boli na dokumentárnom filme, ktorý veľmi otvoreným spôsobom hovoril o mladých vojakoch Sovietskej armády, ktorí sa vrátili z ťaženia v Afganistane. Až po návrate do civilu si uvedomili, ako ich tá vojna poznačila. Jedni po rôznych traumách hľadali únik v drogách, niektorí si tak zvykli na neustále napätie spôsobené nečakanými útokmi mudžahedínov, že normálne zamestnanie ich deprimovalo. Preto sa rozhodli pracovať v profesiách, kde je človek pod tlakom a nechýbajú mu adrenalinové situácie. Žeby aj nám veriacim hrozila takáto deformácia?

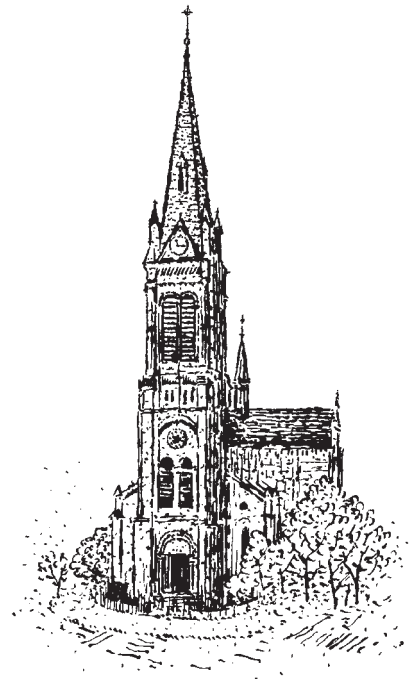
Zdá sa, že starozákonný Kazateľ veľmi dobre poznal ľudské vnútro. Tak, ako má zmysel zmena ročného obdobia, aj náš duch akoby potreboval po čase vstúpiť do inej fázy, zmeniť modus: *Všetko má svoj čas a svoju chvíľu každé úsilie pod nebom. Svoj čas má plakať, svoj čas má smiať sa. Svoj čas má zarmucovať sa, svoj čas má tancovať. Svoj čas má odmlčať sa, svoj čas má prehovoriť* (Kaz 3, 1, 4, 7b). Namiesto je však otázka, ako sa dá, ba či je vôbec možné prejsť do iného, navyše veľmi závažného obdobia tak prudko, ako sa to deje každoročne na Popolcovú stredú?

Ešte ako bohoslovci mali sme v seminári jedného z kľúčových predstavených, ktorý sa rozhodol zmeniť formu kolokvíi – pohovorov predstavených so seminaristom. Dovtedy bývali kolokvíi v kancelárii, čo umocňovalo ich formálnosť a pocit stiesnenosti, začal ich robiť vonku cez vyhádzku – napr. v Sade Janka Kráľa. Idea to bola zaiste správna. Ne-núteným spôsobom sa cestou porozprávate takmer o všetkom – najskôr o počasi, potom o športe, o vašej rodine, aj nejaké žarty. A zrazu, ako začal hovoriť o duchovnom živote či „seminárskom“ poriadku, úplne zmenil tón i farbu hlasu, a znelo to všetko tak vážne a chladne, až človeku prešiel mráz po chrbte a podvedomá reakcia nás bohoslovcov by sa dala opísať asi takto: teraz musíš byť maximálne opatrný a dávať si pozor na každé slovo, lebo nevieš, čo môžu použiť proti tebe alebo spolužiakom. (Takáto nedôstojná obava nebola celkom bezpredmetná, lebo v tom čase panovala v našej vlasti vo vystupovaní niektorých cirkevných lídrov eufória až pýcha, že máme plné semináre, nie ako ten „prehniť, bezbožný Západ“, a s povolaniami sa šafárilu – „veselo“ sa vyhadzovalo. Ale to už by bola téma na iný článok.) Priznám sa, že aj vďaka tomu sa vo mne sformoval určitý odpor voči umelým skokom a neprirodzeným zlomom v správaní i v duchovnej mentalite.

Je však možné ešte v utorok sa zabávať, hodovať, pochovávať basu, a na druhý deň prísť s vážnou tvárou do kostola a s pochmúrnym výzorom a na čele so stopami popola vychádzať von, takmer nič nejst a ani sa nedotknúť mäsa? Nemáme pocit, akoby každý rok na Popolcovú stredú Cirkev rázne buchla po stole a povedala svojim ovečkám: „Dost bolo zábavy a žartu!“? Ak by sme takto vnímali začiatok obdobia Veľkého pôstu, tešiť sa na Pôstne obdobie by vyzeralo ako čosi zvláštne. Ale pokúsme sa na to pozrieť trocha inak: Ako by sme vnímali Veľký pôst a jeho požiadavky, keby netrval štyridsať dní, ale niekoľko mesiacov? Asi by to bolo priveľké sústo aj pre tých najväčších askétov. No naopak, čo ak by fašiangy boli ani nie celkom krátke ako po iné roky (a občas nad tým jojkáme), ani nie také nezvyčajne dlhé ako tohtoročné, ale ešte dlhšie – trvali by napríklad celý rok? Víkend čo víkend by bol nejaký bál či zábava. Asi by to prestalo byť zábavné, skôr by to bolo na farchu.

Hoci je vonkajší vstup do pôstneho obdobia veľmi rázny z hľadiska liturgického a náročný z pohľadu duchovno-asketického, keď počujeme výzvu proroka Joela (2, 13) na pokánie v prvom čítaní na Popolcovú stredú: *Srdcia si roztrhnite, nie saty!*, akoby nám tieto slová hovorili, že naše vnútro v nás aktivuje pôstnu mentalitu trochu iným spôsobom: nie je to náhla, nečakaná zmena v správaní človeka, ale skôr statočná, rázna a odhodlaná odpoveď čakajúceho človeka potom, ako sa mu poskytne presvedčivá motivácia na pokánie v duchu slov sv. Pavla: *Hľa, teraz je milostivý čas, teraz je deň spasý!* (2 Kor 6, 2) Aj samo Evanjelium hneď v prvý deň Veľkého pôstu hovorí, že práve vstup do pôstneho obdobia sa nesie v ta-

(Pokračovanie na s. 8)

*Ozdoba neba, Jozef, sluha verný,
ty nádej naša a stĺp sveta pevný,
s radosťou veľkou spievame ti chvály
veľkí i malí.*

*Ty, Jozef, z rodu Dávidovho, slávny
si z Božej vôle ženích svätej Panny;
volať sa môžeš otcom Slova
a si služobník spasý.*

*S radosťou hľadiš na Božieho Syna,
čo leží v jasliach; k srdcu ho priviňaš
a spolu s Pannou pred ním hlavu skláňaš,
prvý sa klaniaš.*

*Boh a Kráľ kráľov, Vládca celej zeme,
pred ktorým zberba pekla trpne, stene,
ktorému slúžia archanjeli neba,
poslúcha teba.*

*Trojici svätej nech je večná chvála,
že ti česť, slávu veľkú darovala;
kiež aj nám raz dá šťastie večné, pravé
v nebeskej sláve. Amen*

**Hymnus na Slávnosť svätého Jozefa,
ženícha Panny Márie**

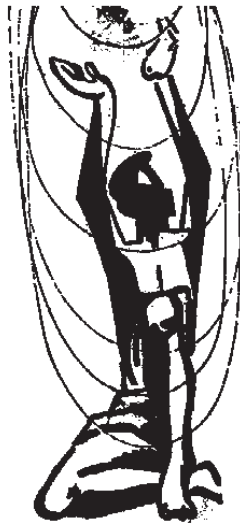
OTCOM BOLO POVEDANÉ...

Azda vhodným zamyslením na začiatku Pôstneho obdobia budú slová svätého apoštola Pavla z Prvého listu Korinťanom o múdrosti, múdrosti kríža. Odvekej skrytej múdrosti, ktorú Boh pripravil pred vekmi, aby nám ju zjavil, no mocní tohto sveta túto múdrosť nechápu (porov. 1 Kor 2, 6 -10). Pokúsme sa teda vstúpiť do obdobia štyridsaťdňového pôstu s úmyslom pochopiť a prijať...

Pavol sa prihovára nielen svojim súčasníkom, Korinťanom, ale aj nám. Apoštol v tejto súvislosti, ale aj v kontexte celého evanjelia vidí, ako človek niekedy nie je schopný prijať v celej šírke to, čo Ježiš priniesol. Ježišova zvesť ponúknutá pohľadu starozákonného človeka je ako porovnanie jasného pravého poludnia so svtaním. Je natoľko uchvacujúca, že ľudia, ktorí ho počuli, možno ťažšie chápali, čo hovorí. Z Ježišových slov jasne cítiť nie zdvihnutý a tresajúci Boží prst Starého zákona, ale otvorenú Otcovu náruč, ktorá čaká, volá a ponúka. Možno povedať, že kým Starý zákon volal ľudí k spravodlivosti - toto smieš, toto nesmieš, Ježiš pozýva k svätosti. To je povolanie, ktoré má chápať každý kresťan katolík. Sme povolaní za Božie deti. Čaká sa teda od nás čosi viac, a práve to ponúka Ježiš. Nič neruší, ale to isté svetlo, Božie svetlo, žiari silnejšou intenzitou z každého Ježišovho slova.

V reči teológie, ale nielen tam, zdá sa, že dnes je to celkom rozšírený pojem, zvykne sa hovoriť o piatom evanjeliu. Tým sa samozrejme nemyslí nijaké písané piate evanjelium. Máme štyri. Pod tým piatym sa však chápe to, čo každé obdobie vie z Ježišových slov vyťažiť pre seba, teda také žité evanjelium. Inak totiž chápali Ježiša Krista za čias Konštantína Veľkého, inak ho chápal raný stredovek, iné veci si vybrali z Ježišovej zvesti tí, ktorí viedli náboženské vojny, iné hovorilo obdobie renesancie a iné hovoria posledné storočia. Nedá sa tvrdiť, že by všetko bolo zlé. Vždy tu totiž bola snaha o určité objasnenie Ježišových slov, neraz však, žiaľ vytrhnutých z kontextu. Môžeme to vnímať ako čosi neúplné, pretože Ježišovo slovo je nadčasové. Je schopné prihovoriť sa v každom čase, a práve tak sa prihovára aj nám. Nestačí nám teda nejakým spôsobom hovoriť iba o tom, čo naši predkovia... Dôležité je, či my dokážeme Ježišovo slovo čítať a chápať tak, ako je potrebné pre obdobie, v ktorom žijeme. Môžeme byť bohatší práve o chyby tých, čo žili pred nami. Naša skúsenosť môže byť plnšia. Poznáme toho viac, môžeme sa viac vystríhať. Nuž mohli by sme teda adekvátnejšie pochopiť, čo to Ježiš chce povedať nám.

No napriek tomu sa zdá, že veľakrát nie sme šikovnejší od tých, čo žili pred nami. Neraz medzi kresťanmi badať záujem orientovať sa vo veciach Cirkvi. To je dobré. Niekedy tu však nastupuje len čistý snobizmus. Zvlášť u ľudí, ktorí sú kresťanmi, len keď im to vyhovuje. Vedieť čo-to a najlepšie nejakú kauzu z „cirkevnej kuchyne“, sem tam zachytiť niečo náboženské, možno niekedy siahnúť po nejakej duchovnej literatúre, ale podstata toho, čo nám ponúkajú a ponúka Ježiš, je ďaleko. Sú aj takí, čo

automaticky odpíšu Cirkev a jej členov hoci kvôli nerozlučiteľnosti manželstva, alebo kvôli niektorým postojom pápeža, alebo kvôli niečomu inému. Veľakrát je to len čistá ambicióznosť a neraz takémuto človeku chýbajú tie najzákladnejšie vedomosti o viere, o Cirkvi, o Ježišovi Kristovi. Lenže poznať Ježiša a jeho evanjelium je veľmi jednoduchá a pritom veľmi ťažká vec. Správne chápať Ježišovo slovo totiž predpokladá pokoru srdca a túžbu primknúť sa k Ježišovej pravde. To je Alfa i Omega pochopenia Ježiša Krista. Prijat' ho bez výhrad, bez zbytočných špekulácií, prijat' ho tak, ako hovorí. Ježiš hovorí jasne.

Nebude teda od vecí, ak si urobíme takú krátku exkurziu do Ježišových prikázaní, z ktorých cítiť veľkosť Božej dobroty:

Otcom bolo povedané: Ja som Pán, tvoj Boh, **nebudeš mať iných bohov okrem mňa**. Ježiš hovorí ešte čosi navyše. Pozýva nás, aby sme sa modlili Otčom nás a vyzýva nás, aby sme boli dokonalí, ako je dokonalý náš nebeský Otec.

Otcom bolo povedané: **Nevezmeš Božie meno nadarmo**. A oni ho ani nebrali. Ježiš nás však učí dôvernej modlitbe - posväť sa tvoje meno a učí nás, aby sme do Otcových rúk zverovali svojho ducha, ako to urobil on.

Otcom bolo povedané aj to, **aby zasvätili sviatočný deň**. Lenže Ježiš to doplnia a hovorí - pravý ctiteľ sa klania Bohu v duchu a pravde. To nestačí prísť do kostola, formálne byť prítomný, splniť prikázanie, zákon, dostaviť sa. Ježiš chce otvoreného ducha a prítomné srdce. Srdce, ktoré sa klania Bohu. Nie ako kedysi pár holúbkov, alebo obetu nejakej zvieratá, čím sa splnil predpis. **Boh chce naše srdce, chce nás**.

Ďalší príkaz hovorí o úcte k rodičom. Ak si spomenieme, Ježiš na jednom mieste

v evanjeliu kritizuje správanie jeho súčasníkov k rodičom. Na chrám obetovali to, čo boli povinní urobiť rodičom, aby sa o nich postarali. Tým to bolo vyriešené. Ježiš hovorí: najvyšším príkazom je láska. Preto kladie vyššie starostlivosť detí o rodičov. Nie zbaviť sa ich. A práve tak vysoko dáva starostlivosť rodičov o dieťa. Ježiš berie dieťa a hovorí: ak nebudete ako deti, nevojedete do Božieho kráľovstva. To bolo čosi prevratné pre starozákonného človeka.

Alebo **nezabiješ**. Lenže **Ježiš hovorí, že každý hnev je hoden trestu**. To je už to posledné, keď niekto je schopný zabiť človeka.

Nezosmilniš. Ježiš chráni manželstvo nie až kdesi v poslednom štádiu manželskej nevery. **Ale chráni ho v srdci človeka**. V srdci chráni veľkosť a vznešenosť tohto zväzku, ktorý reprezentuje dokonalosť vzťahu medzi Bohom a človekom, alebo ako píše sv. Pavol, medzi Kristom a Cirkvou. A práve o to ide. **Manželstvo má byť čisté a sväté**, práve tak, ako je čistý a svätý vzťah Krista a jeho Cirkvi.

Hovoriac o majetku Ježiš stavia latku tak vysoko, že sa nám možno z toho až hlava zatočí. Nie že nekradni, ale ak ti ktosi berie plášť, nechaj, nech si vezme aj spodný odev. To je Ježišova filozofia.

A vzhľadom na pravdivosť? **Načo prisaha?** Načo zvolávať Boha za svedka na svoje klamstvo? **Ak hovoríme jasne áno, vtedy je to áno** a nemusíme zvolávať nikoho na svedectvo. Ak je človek čestný, nepotrebuje prisahy. Ale je smutné, ak niekto klame a schováva sa za peknú fasádu Božieho svedectva.

Čo nám Ježiš týmto všetkým chce povedať? Žijeme približne dvadsať storočí od vtedy, čo odzneli tieto jeho slová. Chce nás vyzvať, aby sme neboli pohanmi. Aby sme sa nechválili tým, že sme nikoho nezabili, že sme nikoho neokradli, a preto nemáme Bohu čo dlhovať, lebo vtedy sami seba robíme naivnými a smiešnymi. Ako to niekedy vychádza i z úst kresťanmi. Nemám sa z čoho spovedať. Tak Ježiš nám dnes hovorí, či sa nemáme z čoho spovedať a či sme naozaj takí nevinní, ako si to neraz o sebe myslíme. Volá nás k svätosti, ktorá sa porovnáva s Otcovou dokonalosťou. Také má byť Božie dieťa. K tejto veľkosti nás Ježiš povoláva a kresťan by si práve toto mal osvojiť. Nie minimalizmus - nesmieš zabiť, nesmieš kraďnúť, ale veľkorysé otvorené srdce.

Ak sa ale vrátíme k poznámke sv. Pavla, že mocní tohto sveta to nechápu, v kontexte týchto slov nám to môže byť jasnejšie. Ten totiž, kto si o sebe veľa myslí, nikdy nepochopí toto Ježišovo slovo, pretože je zjavené v Duchu Svätom a len v ňom sa dá pochopiť.

Preto o tomto Duchu prosme aj na začiatku tohtoročného Veľkého pôstu: o Duchu, prostredníctvom ktorého môžeme pochopiť aj toto slovo, aby sme boli radi, že Ježiš nás povoláva k čomusi veľkému. K spoločenstvu s Bohom. **Marián Bér**

NECH SA STANE...

V kalendári Katolickej cirkvi každý rok 25. marca, slávime slávnosť Zvestovania Pána. Deväť mesiacov pred Narodením Pána si pripomíname základné tajomstvo našej viery, že druhá Božská osoba, Ježiš Kristus, mocou Ducha Svätého prijala ľudskú prirodzenosť z Panny Márie. Podľa biblickej správy tento Boží plán oznámil Panne Márii anjel Gabriel a ona s ním s pokorou a dôverou súhlasila.

Vtelenie Božieho Syna je ústredným tajomstvom slávnosti Zvestovania Pána. Boh sa sklonil k človeku prostredníctvom Ježiša Krista. Zaznamenal to jedine evanjelista sv. Lukáš ako rozhovor medzi anjelom Gabrielom a Pannou Máriou. Mnohí mariari v priebehu storočí sa usilovali zobrazíť vždy znovu dianie Zvestovania Pána v obrazoch. Kto sa v modlitbe zahĺbi do scény Zvestovania, uvedomuje si bez nadsadenia, že tento sviatok je ohniskom dejín spásy. Ohniskom preto, lebo sa v ňom zbiehajú všetky lúče nádeje starozákonných prisľúbení, ktoré vytvoria dielo spásy – Ježiša Krista, jeho slová, zázraky, smrť a zmŕtvychvstanie, jeho milosť a sviatosť.

Dánsky filozof Soren Kierkegaard vyjadruje tajomstvo Zvestovania najzrozumiteľnejším spôsobom, rozprávkou: Bol raz jeden kráľ v malom kráľovstve obklopený služobníctvom, ale chýbala mu kráľovná. Každý týždeň vychádzal pozeráť sa, čo sa v jeho kráľovstve robí. Jedného dňa uzrel v tržnici krásnu devu, ktorá predávala kvety. Na druhý deň sa išiel na ňu pozrieť a potom znova, až zistil, že sa do nej zaľúbil.

Uvažoval, či ju má ísť poprosiť o ruku so všetkou pompou. Nie, vzbudil by v nej obdiv. Ísť a odnieť jej zlato, bohatstvo,

šperky? Vzbudil by v nej vďačnosť. Pochopil, že bude najlepšie, keď sa oblečie za chudáka. Na druhý deň ešte za noci sa vkradol do tržnice. Bolo tu niečo, pred čím bol bezmocný – srdce dievčiny!

Aj Boh zhliadol na prečisté Srdce Panny Márie, ktorá sa musela rozhodnúť a povedať svoje slobodné ÁNO alebo NIE!

Nech sa časy alebo zvyky akokoľvek menia, aj my sme v živote zviazaní s týmto tajomstvom, a ako Mária sme pozvaní vysloviť svoje veriace ÁNO na ponuku Božej lásky.

Pápež Kalixt III. v čase veľkého ohrozenia Turkami prikázal v celom kresťanskom

svete na obed zvoníť, ako veľkú výzvu na modlitbu. Celé stáročia nám zvony katolíckych chrámov trikrát denne pripomínali a dodnes pripomínajú veľké tajomstvo Zvestovania: Boh v plnosti čias poslal k Márii posla, aby jej oznámil, že ona je tou vyvolenou.

Duch Svätý aj dnes koná rovnako. Túži nás posilňovať presne tak, ako po celý život posilňoval Máriu. Chce aj nás viesť tak ako Máriu, kráčať nám neustále po boku a povzbudzovať nás v plnení Božej vôle. Možno ste už jeho pomoc zažili tým, že vám dal svoju múdrosť, chápanosť, dobrú radu a odvahu v rôznych životných situáciách. Nech ste s ním už zažili čokoľvek, vždy vám túži dať ešte viac!

Duch Svätý zostúpil na Pannu Máriu a ona povedala svoje „fiat“: ... *nech sa mi stane podľa tvojho slova*. On je s nami už od nášho krstu. Hovorí nám, aby sme mali otvorené srdce pre jeho vnuknutia, aby sme vedeli povedať slová, ktoré povedala Mária. On je za každým pohnutím našej duše, za každým jemným nutkaním, ktoré nám hovorí, aby sme niekomu povedali milé slovo alebo zavolali priateľovi, ktorý je ubolený a zarmútený. On nás vyzýva, aby sme sa vždy postavili proti zlu a aby sme sa vyhýbali všetkému, čo zarmucuje Boha.

Teraz však nadšiel čas, aby sme ho spoznali lepšie. Nasledujme teda Máriin príklad, jej slávne slová *Fiat* alebo inak: *Nech sa stane*. **Zdenko Tkáčik, kaplán**

ZAMYSLLENIE NAD PÔVODOM MATÚŠOVHO EVANJELIA

V predchádzajúcom čísle Blumentálu sme sa krátko zamýšľali nad hodnotou evanjelií a zvlášť Markovho, ktoré v týchto dňoch čítame počas všedných dní. Určite ste si však všimli, že v nedeľnej liturgii sme počúvali vždy Evanjeliom podľa svätého Matúša. Nedele totiž sledujú trojročný cyklus, pri ktorom sa čítajú v rozmedzí troch rokov najvýznamnejšie časti zo synoptických evanjelií (Mt, Mk, Lk). V tomto roku, teda počas nediel cezročného obdobia, budeme čítať Matúšovo evanjelium.

V liturgii Cirkvi, ako aj vo Svätom písme, je Matúšovo evanjelium uvádzané na prvom mieste aj keď my už vieme, že chronologicky nebolo napísané ako prvé. Vo všeobecnosti sa Matúšovo evanjelium stalo pre svoju ucelenosť a slávnosť najpoužívanejším v cirkevnej liturgii. V porovnaní s Matúšovým evanjeliom, s jeho dobre organizovanou štruktúrou a vypracovanou teológiou, bolo Markovo evanjelium často považované len za niečo viac ako málo organizovaný súhrn svedectiev o galilejskom účinkovaní Ježiša Krista a o jeho umučení a zmŕtvychvstani.

Podľa Papiáša, od ktorého máme najstaršie svedectvo o autorstve a pôvode evanjelií, „Matúš spísal (usporiadal) slová v hebrejskej reči“, teda v aramejčine (reč ktorou sa hovorilo v čase Ježiša Krista v Palestíne). Možno práve pod vplyvom tejto informácie bolo neskôr Matúšovo evanjelium považované za najstaršie, za aké ho pokladajú Svätý Irenej či Origenés. Od Tertuliana máme svedectvo o už ustálenom používaní názvov pre jednotlivé evanjeliá:

podľa Matúša, podľa Marka, podľa Lukáša a podľa Jána.

Je zaujímavé si všimnúť, že práve vďaka tomuto poradiu prvé slová Nového zákona znejú takto: *Kniha pôvodu (biblos geneleos) Ježiša Krista, syna Dávidovho, syna Abrahámovho* (Mt 1, 1). Hneď nám pride na myseľ prvá kniha Starého zákona, kniha Genezís, ktorej názov bol odvodený z verša: *Toto je kniha pôvodu neba a zeme...* (Gn 2, 4). Príchod Ježiša Krista je niečím tak radikálne novým, že skrze neho sa človek a celý svet stáva novým stvorením.

Avšak vráťme sa k Matúšovmu evanjeliu. Zo štúdia textu vyplýva, že nemohlo byť napísané príliš skoro. Predpokladá totiž už určitú dlhšiu tradíciu a myšlienkovú viac prepracovaný vývoj neskoršieho štádia. Svätopisec pri písaní používal už predchádzajúce pramene a tiež hlavne samo Markovo evanjelium. Okrem toho text Matúšovho evanjelia (ktorý poznáme v gréčtine) nie je dielom priameho prekladu z aramejčiny. Autorom textu je grécky hovoriaci kresťan židovského pôvodu, ktorý píše

pre kresťanov zo židovstva v Sýrii alebo v Palestíne. Dá sa to vyvodíť z toho, že evanjelista nevysvetľuje rôzne židovské zvyky, ako to robí Marek pre kresťanov z pohanstva, neprekladá hebrejské slová a používa viacero typicky židovských vyjadrení... Okrem toho v celom evanjeliu sa snaží poukázať na platnosť Zákona, ktorý Ježiš neprišiel zrušiť, ale naplniť (porov. Mt 5, 17 a nasl.).

Evanjeliom, ktorého ťažko mohol byť bezprostredným autorom, bolo apoštolovi Matúšovi, mýtnikovi, ktorý nasledoval Krista (Mt 9, 9), skôr prisúdené. Dalo by sa predpokladať, že evanjelium používa materiál, niektorý azda aramejského pôvodu (tak by sa vysvetlila aj správa Papiáša), pochádzajúci zo svedectva jednej z prvotných komunít v Palestíne, ktorej predstaviteľom bol apoštol Matúš, a na ktorého autoritu a svedectvo sa komunita odvoláva.

Matúšovo evanjelium bolo napísané teda niekedy medzi rokmi 70 – 80. Datovanie je určené hlavne závislosťou Matúšovho evanjelia od Marka jasnými výpoveďami o páde Jeruzalema (r. 70) a kvôli protifarizejskej polemike, ktorá sa vyhrotila v kresťanských komunitách po obrode farizejstva v židovstve od synody v Jamnii (tiež v r. 70 ako dôsledok pádu Jeruzalema).

Spomenuli sme, že pri zostavení Matú-

šovho evanjelia boli použité viaceré prame-
ne. V základe ide o dva prame: Markovo
evanjelium a prameň tzv. lógií, čiže Ježišo-
vých výrokov. Oproti Markovmu evanjeliu,
od ktorého Matúš prebral základnú chro-
nologickú štruktúru – pôsobenie Ježiša
v Galilei, cesta do Jeruzalema, umučenie,
smrť a zmŕtvychvstanie – ku ktorej pridal
časť o narodení a časť o zjaveniach vzkrie-
seného Krista, Matúšovo evanjelium obsa-
huje päť Ježišových rečí, ktoré predstavujú
súhrn jeho učenia (práve tu autor čerpá
z prameňa lógií).

Počas posledných nediel sme čítali prá-
ve prvú z týchto Ježišových rečí, zvanú aj
reč na vrchu. Bolo by nepravdepodobné si
myslieť, že Pán Ježiš povedal podobnú reč
v jeden deň celú za sebou, v rovnakom sle-
de, tak ako je uvedená v evanjeliu. Ide tu
zjavne o takzvanú redakčnú prácu autora,
ktorá vykazuje veľmi prepracovanú vnútor-
nú štruktúru textu, o čom svedčí nielen

spôsob vsunutia Ježišových rečí do evanje-
lia, ich redakcia, či celkové narábanie
z prameňmi, ale aj utvorenie celého evan-
geliového textu.

Keď chcete vierohodne vykresliť, priblí-
žiť niekomu druhému určitého človeka, je-
ho význam pre vás, zhrnúť pravdu o celom
jeho živote, nedosiahnete to tým, že bude-
te krok po kroku opisovať jednotlivé dni
ktoré prežil a skutky ktoré konal v presnej
chronologickej následnosti s dokonalým
opisom všetkých podrobností. Mimocho-
dom, potrebovali by ste na to čas jedného
ľudského života, kým by ste všetko vyroz-
právali.

Pri rozprávani sa budete teda snažiť vy-
stihnúť podstatu, hlavné črty, opísať uda-
losti, ktoré zvlášť významne poukazujú na
základné pravdy o dotyčnej osobe. Niečo
podobné nastáva aj pri písaní evanjelia. Tu
sa však usilujeme priblížiť k osobe Ježiša
Krista. Okrem toho pravý zmysel a výz-

nam jeho konania i právd týkajúcich sa je-
ho osoby, ktoré bude vždy presahovať naše
schopnosti poznania, mohli učenci lepšie
pochopiť až vo svetle jeho umučenia
a zmŕtvychvstania. Môžeme si len s ťaž-
kosťou predstaviť zmenu v pochopení všet-
kého, čo zažili s Ježišom, ktorá nastala po
ich stretnutí sa so zmŕtvychvstalým Kris-
tom.

S prekvapením zisťujeme, že napriek to-
mu, že evanjeliá sa v niektorých detailoch
pri opise tých istých udalostí od seba odli-
šujú, ich svedectvo o osobe Ježiša Krista,
tak ako je vykreslené a preniká textom
evanjelia, je výnimočne jednotné. Nako-
niec práve táto ich vlastnosť svedčí prav-
divo o Ježišovi sa stala podmienkou, pre
ktorú ich prvotná cirkevná komunita, kto-
rá si ešte zachovala svedectvo apoštolov,
prijala za pravé evanjeliá.

Paol Mikula, kaplán

DEDIČSTVO OTCOV ZACHOVAJ NÁM, PANE!

Podľa správy TK KBS v sobotu 19. februára predstavil vatikánsky štátny sekretár, kardi-
nál Tarcisio Bertone, Svätému Otcovi novú Pápežskú ročenku, tzv. *Annuario Pontificio*
2011. Ročenka podáva niekoľko štatistických údajov o živote Katolíckej cirkvi vo svete za
rok 2010. Údaje týkajúce sa roku 2009 poskytujú pohľad na vývoj v 2 956 oblastiach podľa
cirkevného delenia na celom svete.

Počet katolíkov medzi rokmi 2008 a 2009
vzrástol o 15 miliónov, čo predstavuje ná-
rast o 1,3 % – z jednej miliardy 166 miliónov
na miliardu 181 miliónov. Medzi rokmi
2008 a 2009 sa zvýšil aj celkový počet bis-
kupov z 5 002 na 5 065, teda o 1,3 %, a to
najviac v Afrike (1,8 %) a najmenej v Ázii
(0,8 %). Od roku 2000 pribúda počet die-
céznych i rehoľných kňazov. Za posled-
ných desať rokov je ich na svete o 1,34 %
viac, čo znamená, že oproti 405 178 kňazov
v roku 2000 ich v roku 2009 bolo 410 593.
Celkový počet kňazov klesol iba v Európe,
na ostatných kontinentoch sa zvyšuje. Zvýšil
sa aj počet kandidátov na kňazstvo (0,82 %),
a to predovšetkým v Afrike a Ázii (2,39 %
oproti 2,20 %). O 2,5 % pribudol aj počet tr-
valých diakonov, a to z 37 203 v roku 2008
na 38 155 v roku 2009. Naopak, znížil sa po-
čet rehoľníčok. V roku 2009 ich bolo
729 371 oproti 739 068 z roku 2008. Mohli
by sme byť teda spokojní, Cirkve vzrastá, ke-
by...

Tých keby je viac

Keby sa denne v masmédiách neobjavo-
vali správy o tom, že v niektorej krajine bo-
li opäť útoky na kresťanské komunity a za-
riadenia, keby takmer denne nezverejňova-
li správy o tom, že kdesi opäť zavraždili ka-
tolíckeho či kresťanského kňaza, alebo za-
útočili na chrámy a veriacich zhromažde-
ných v nich, dokonca aj na školy a nemoc-
nice, teda zariadenia, v ktorých sa vzdelá-
vajú či liečia miestni obyvatelia. V čase,
keď sme pripravovali toto číslo, konkrétne
16. a 19. 2. 2011 sa obeťou nepriateľstva
k Cirkvi stali dvaja kňazi.

Keby v ročenke nebola poznámka, že
Cirkve vzrastá v Afrike, Ázii i v Amerike,
zatial čo v Európe, ktorá kedysi bola baš-
tou Cirkvi, veriacich katolíkov i kňazov
ubúda...

Keby sme všetci, čo sa hlásime k Cirkvi,
žili tak, ako nás to učí Ježiš prostrední-
ctvom svojho slova a učiteľského úradu Cir-
kvi. Na Slovensku, o ktorom sa dodnes ho-
vori ako o katolíckom, rozvádza sa takmer
polovica manželstiev, ročne sa usmrcujú ti-
síce nenarodených detí a keď sa lekári nie-
ktorej nemocnice rozhodnú odmietnuť
svoj podiel na tomto čísle, isté sily urobia
z toho takmer národnú tragédiu a nemoc-
nica ustupuje. (Myslím si, že nijaká veriaca
moslimská žena by nezabila svoje nenaro-
dené dieťa – a kresťanská?!?) Enormne na-
rastá počet drogových závislých mladých ľu-
dí, nikdy nebolo na Slovensku toľko vrážd,
ako v súčasnosti...

Keby... Tých keby je oveľa viac, nesmie-
me si pred nimi skrývať oči, lebo niekedy
„naliť si čisté víno“ je užitočné. Dôleži-
té však je nepodľahnúť „moderným“ tren-
dom, nechať sa zastrášiť ani odradiť, dôleži-
té je ostať samým sebou. Možno nám k to-
mu pomôže aj ďalšia správa z TK KBS,
ktorá by mohla byť nielen osviežením na-
šej pamäte pohľadom na časy, veľmi výz-
namné pre našu slovenskú cirkev, keď Slo-
vensko dostalo prvých svojich biskupov.

Spomienka a pohľad do budúcnosti

Z príležitosti 90. výročia vysviacky troch
slovenských biskupov sa 20. februára 2011
konala slávnostná svätá omša aj na Skalke
pri Trenčíne. Bohoslužba bola na mieste,
ktoré sa podľa výzvy, prijatej v deň pamät-
nej vysviacky, malo stať náboženským a
národným centrom katolíkov na Slovensku.
Svätej omši predsedal **bratislavský arcibis-
kup – metropolita Mons. Stanislav Zvolen-
ský**. Pozval všetkých prítomných, **aby pra-
covali na „obnovení mravnej úrovně v našich
rodinách a v našej spoločnosti“**.

Nitriansky biskup Mons. Viliam Judák

v homílii pripomenul dôvody a historické
súvislosti, ktoré viedli k vyhláseniu spome-
nutej výzvy pred deväťdesiatimi rokmi:
„Evanjelium sa nemýli, ale priam po tom
volá život, **aby sme ozdravovali naše vzťahy
a usilovali sa v sebe vytvárať nového člove-
ka**. Aj to bola iste prvotná príčina, prečo sa
rozhodli významní predstavitelia cirkevné-
ho, občianskeho a kultúrneho života du-
chovne oživiť toto miesto (Skalku). Pod-
netom im bola k tomu významná udalosť,
keď boli v Nitre 13. februára 1921, teda
pred deväťdesiatimi rokmi, vysvätení za
biskupov Karol Kmeťko, Marián Blaha a
Ján Vojtášák. Konsekrácia týchto troch
synov cirkvi na Slovensku zanechala nie-
len hlboký zážitok v srdciach mnohých,
ale viedla aj k mnohorakej aktivite na poli
cirkevnom i národnom. **Vtedy vznikla aj
myšlienka, aby sa toto bývalé benediktínske
opátstvo stalo našou národnou katolíckou
svätyňou a ohniskom nášho cirkevno-národ-
ného života“**.

Biskup Judák zdôraznil, že „Skalka sa
pôsobením pustovníkov svätých Svorada a
Beňadika stala jedným z najstarších pú-
tnických miest vtedajšieho Uhorska a výz-
namným duchovným centrom na celé sto-
ročia Slovenska, najmä odvtedy, ako tam
biskup Jakub v r. 1224 založil benediktín-
ske opátstvo. Aj v neskoršom období, keď
ďalší nitriansky biskup Ján Püsky v roku
1664 odovzdal kláštor jezuitom, predstava-
val dar duchovného vzdelanostného a vše-
obecného kultúrneho vzrastu nielen pre
Považie, ale aj pre značnú časť Slovenska.
Bol ohniskom evanjelizácie, ale aj duchov-
nej a materiálnej kultúry“. Mons. Viliam
Judák zdôraznil, že **potreba duchovnej ob-
novy bola dôležitá v roku 1921 a je aktuálna
aj dnes**: „Pred deväťdesiatimi rokmi to bo-
lo pozvanie nielen na obnovu historických
múrov, ale predovšetkým na obnovu nábo-
ženského života v neľahkých povojnových
časoch. Nachádzame sa dnes v lepšej situ-
ácii? Ak Božia výzva na duchovnú obrodu
nemá ostať prázdnyim slovom, všetci sme
zodpovední priložiť ruku k dielu. Nežijeme
totiž bez koreňov a nežijeme bez budú-

nosti. Iba tak sa pohľad do vlastnej minulosti nestane nostalgiou, ale životodarnou energiou a odvahou do budúcnosti. Iba tak si môžeme uvedomiť zmysel svojho jestvovania v histórii.

A nezabúdajme, že korene nášho duchovného bohatstva tkvajú v cyrilometodskom dedičstve.“

Mons. Judák hovoril aj o dôležitosti kresťanstva v histórii Slovákov: „Kresťanstvo nás sprievádzalo celými dejinami.

Kým väčšie národy zmizli z mapy sveta, viera a mravnosť zachránili aj náš malý slovenský národ pred zánikom a pred vymretím počas rôznych vpádov, pohrôm, vojen, hladu a útlaku. Žiaľ, musíme priznať, že na to často zabúdame a že sa o to niekedy ani neusilujeme.“ V závere povzbudil prítomných, aby vnášali kresťanské hodnoty do života a dodal: „K tomuto úsiliu nám môžu pomôcť aj také zastavenia a chvíle, ako je dnešná a miesta, ktoré sú pre nás posvätné

a mnohorako nám o tom vypovedajú. Patrí medzi ne aj naša Skalka, ktorú stáročia navštevujú zbožní pútnici nielen zo Slovenska. Tam sa môžeme doslova nadýchať hodnôt kresťanských a národných. A môžeme sa tu učiť aj úcte k iným národom, hlavne k tým, ktoré sa hlásia k týmto svätcom a pokladajú ich za svojich. Nech nám v tomto ušľachtilom úsilí pomáha všemohúci Boh na príhovor svätých Svorada a Beňadika.“ **Pripravila X. Duchoňová**

POŽEHNANÝ, KTORÝ PRICHÁDZA V MENE PÁNOVOM

Nech tá žehná Pán a nech tá ochraňuje! Nech Pán rozžiari svoju tvár nad tebou a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a nech ti daruje pokoj! (Nm 6, 24 - 26)

Výraz *rozžiariť svoju tvár nad tebou* je hebrejský výraz pre úsmev. Boh sa na nás usmieva a má na to dôvod. Boh nás totiž miluje. A aj my, keď hľadíme na tých, čo sú nám na svete najdrahší, môžeme sa usmievať? Toto kňazské požehnanie, ktoré takto udeľuje Áron je pre neho spôsobom, ako ľuďom predstaviť Božiu lásku. Boh ťa bude ochraňovať, bude ťa nepretržite požehnávať, bude sa na teba usmievať, bude voči tebe láskavý a dá ti, čo budeš potrebovať na to, aby si mohol žiť v pokoji, hovorí.

Takmer každý z nás by rád vykrikoval: To je o mne! Veď každý túžime byť Bohom požehnaní. Požehnanie v tom našom zmysle je slovným vyjadrením želania, aby na život niekoho zostúpilo dobro. Požehnanie v prvom rade uznáva, že sme ako ľudia závislí od Boha. Po druhé, vyjadruje želanie, aby Boh udelil tomu, kto požehnanie prijíma, znamenie svojho Božieho zalúbenia. Po tretie, želá „pokoj“. Tento veľký dar nie iba vnútorná pohoda, ale aj vonkajšia prosperita a šťastie. Požehnanie nesie v sebe uznanie, že od čias pádu Adama sa vo svete nachádza napätie medzi dobrom a zlom. A tak požehnanie obsahuje dva prvky: vyhnanie satanovej moci - zla - a prevzatie vlastníctva Bohom. Formulou požehnania je modlitba k Pánovi, napríklad Izákovu požehnanie jeho syna Jakuba: *Nech ti dá Boh z nebeskej rosy a zo žírnosti zeme tiež hojnosť zrna a muštu! ... Kto bude teba preklínať, nech je prekliaty a kto bude teba žehnať, nech je požehnaný!* (Gn 27, 28n). Nakoľko dávni ľudia boli presvedčení, že požehnanie má takmer telesné dôsledky, Izák nemohol sňať toto svoje požehnanie z Jakuba, keď sa dozvedel, že Jakub ho podviedol, aby toto požehnanie od neho dostal.

Keď Žid požehnal niekoho, jeho požehnanie bolo považované za prosbu Bohu; keď požehnal Boha, to bol prejav chvály a vďačnosti. Celý Nový Zákon je vlastne dokonalé požehnanie prijaté od Boha a posielané zasa k nemu. Príkladom požehnaní v Novom zákone je žehnanie, ktoré Ježiš udeľoval svojim apoštolom počas svojho vystupovania k Otcovi (Lk 24, 51 - 53). A spomínané dva aspekty biblického požehnaní - zvolávanie Božej hojnosti na ľud a vďakovyzdanie vrátené Bohu - nachádzajú svoju dokonalú realizáciu v slovách Eucharistickej modlitby: *vzdával ti vďaky a požehnával... Požehnanie Boha v plnom*

zmysle slova je jeho Svätý Duch. A tento Boží dar, ktorým je Boh sám, nesie v sebe všetky črty požehnaní. Veľké témy požehnaní: voda, ktorá prináša nový život, narodenie a obnova, život a plodnosť, plnosť a pokoj, radosť a spoločenstvo srdca, všetky sú takisto ovocím Ducha.

V kresťanskej tradícii nachádzame veľa prekrásnych požehnaní. Na konci svätej omše kňaz predtým než prepustí ľud, žehná ho. A naše obradné knihy obsahujú požehnanie vody, domov, medailónikov, svetla, chleba, áut a mnoho iných vecí. Podobne ako to bolo v Starom zákone aj dnes Cirkev používa spolu so slovami aj gestá, napríklad vkladanie rúk na hlavu žehnaného. Požehnanie cirkvi prosia o nepretržitú pomoc v dobrých i zlých časoch života človeka.

Požehnanie verzus kľatba

Požehnanie (*benedictio - dobrorečenie*) a kľatba (*lat. maledictio - zlorečenie*), také protichodné skutočnosti majú jedného spoločného menovateľa: obe vychádzajú z viery v silu slova: v silu požehnaní, ktoré dáva život a šťastie a v silu kľatby, ktorá prináša biedu a smrť. Samozrejme treba si dať pozor, aby sme si to neplietli s poverou alebo mágiou: požehnanie pochádzajú jedine od Boha. Pôvod zla je v diablove, a preto, ak niekto želá druhému zlo, zároveň vyzýva zlého ducha, aby mu uškodil. Ak ten, kto zlorečí, je v príbuzenskom vzťahu s tým, komu zlorečenie adresuje, účinnosť kľatby je omnoho horší. Napríklad, keď zlorečia rodičia svojim deťom alebo starí rodičia vnúčatám. Sú situácie, keď nás napadne otázka: „**Môže mi teda niekto uškodiť, keď nado mnou vyriekne kľatbu?**“ Páter Elias Vella, exorcista z Malty, na túto otázku odpovedá: „V princípe hovorím, že áno, lebo ak existuje požehnanie, existuje aj kľatba. Závisí od toho, či sme pre kľatbu otvorení alebo nie... Ak nie ste pre ňu otvorení, kľatba vám neuškodí“. Alebo inak povedané, diabol je ako pes na reťazi, ktorý šteká a nepohyzie, kým mu to sám človek neumožní, kým sa k nemu vedome a naschvál nepriblíži. kým sa mu „neotvorí“. Podľa Eliasa Vella sa môže človek pre diabla otvoriť dvomi možnými spôsobmi: „Najprv hriechom, to znamená, že Kristus nie je stredobodom jeho života; alebo psychickým oslabením, zranením.“ A pokračuje: „Často sa stretávame s ľuďmi, ktorí sú

veľmi dobrí. Ale preto, lebo sú plní strachu, môžu absorbovať oveľa viac negatívity ako ľudia, ktorí nie sú uštráchaní. Preto je v našom živote potrebné vnútorné uzdravenie. **Ak sa však nebojíme a ak je Kristus stredobodom nášho života, potom nám nemôže uškodiť nijaká kľatba.**“ Vo Svätom písme nachádzame viac ako tristo krát krásne ubezpečenie, ktoré znie: „Nebojte sa!“ V tom duchu nás vyzýva aj sv. Jakub: *Podriadte sa teda Bohu; diabli sa vzoprite a ujde od vás. Priblížte sa k Bohu a on sa priblíži k vám. Obmyte si ruky, hriešnici, a očistite si srdcia, vy, čo máte rozpoltenú myseľ* (Jak 4, 7 - 8). Ale samozrejme, a to na prvom mieste, je tu život v milosti, dar *pair excellence*, stav, keď úprimne a oporavdivo zijeme z prijímania sviatostí.

Nazvať bielu bielou a čiernu čiernou

Na tomto mieste však potrebujeme osobitne zdôrazniť to, čo prízvukuje aj páter Gabriele Amorth: „Nesmieme si pri posudzovaní problémov uvádzaných jednotlivými osobami hneď myslieť, že ide o nejaké prekliatie. Sú to vždy vzácne prípady. Dôkladné skúmanie často odhalí psychické príčiny, sugescie a falošné strachy vyvolané problémami, na ktoré sa ľudia sťažujú“. Tieto dôležité myšlienky by som doplnil osobnou skúsenosťou istého človeka: „Stáva sa, že keď si ľudia nevedia vysvetliť istú formu nezdaru, problémov alebo chorôb, ktoré sa v ich živote vyskytli, začnú hľadať ich príčinu v kľatbe, o ktorej si myslia, že ju na nich niekto uvalil. Keďže to bežne nie je možné zistiť, obrátia sa o radu na veštca. Ten im vo väčšine prípadov povie, že ich domnienka je správna. Buď sa spýta, či nemajú vo svojom živote niekoho, s kým dobre nevychádzajú, alebo to rovno zvalia na niekoho, kto im vraj zo závidi a neprajnosti dal takto škodiť. V týchto ľuďoch sa samozrejme prebudí podozrenie, nenávisť, pomstychtivosť a hnev, ktorý môže trvať niekedy celé roky. Veštec im ponúkne, že im kľatbu „odrobí“. Keď sa po nejakom čase vrátia a potvrdia, že niektoré problémy prestali a vyskytli sa nové, veštec im zahlási, že susedia na jeho „odrobenie“ zareagovali ďalším „porobením“, a že je potrebné celý rituál zopakovať. A tak sa stále viac zamotáva nezmyselný kolobeh, z ktorého je čím ďalej, tým ťažšie, vymaniť sa. Keď som podobné prípady skúmal podrobnejšie, zistil som, že nikto nikomu neporobil, ale že títo ľudia sa stali súčasťou

jedného veľkého klamu, za ktorým je skrytá túžba zlého ducha rozbíjať vzájomné vzťahy a narušiť lásku medzi ľuďmi. Preto Vás prosím, nikdy sa nedajte zväbiť na upozodroevanie druhých ľudí! **Nikdy nechodte so svojimi zdravotnými alebo psychickými problémami za veľtami, jasnovídcami a liečiteľmi.** V Božom slove sa hovorí: *Nech niet medzi vami nikoho..., kto by sa vy-pytoval hádačov, dával pozor na sny a na znamenia; nech niet čarodejníkov, zaklínačov, nikoho, kto by sa radil duchov alebo veľtcov, alebo by sa pýtal mŕtvych na pravdu. Všetky tieto veci sa osklivlia Pánovi a pre tieto nešlachetnosti ich vyhubí. Buď dokonaly a bezúhonný pred Pánom, svojim Bohom!* (Dt 18, 10 – 13). **Hľadajte radšej pomoc u skúsených lekárov, ktorí nepoužívajú vo svojich metódach magické prvky, neznáme sily či energie a čo nebude v ich silách, v dôvere odovzdajte do Božích rúk.** Keďže nám Boh zakázal obracať sa na veľtcov, hoci ste si to možno neuvedomili, vašu návštevu u veľtca zahrňte do vyznania vo sviatosti zmierenia a raz navždy sa zrieknite všetkého, čo je s tým späté. Prerušte s ním kon-

takt, zničte veci, ktoré vám azda dal a modlite sa zaňho, aby mu Pán dal pravdivé poznanie o praktikách, ktoré nie sú v súlade s kresťanstvom.“ Toľko známa skúsenosť od neznámeho človeka.

Dokonaly láska premáha strach

A keby som bol aj presvedčený, že je niekto, kto mi zlorečí, či vyslovuje nado mnou kľatbu, treba odhodiť strach, pretože on je znakom slabej dôvery v Boha a v jeho ochranu. Ďalej nesmieme mať záľubu v nejakom hriechu a zotrvať v ňom, lebo to nás robí zraniteľnými. Potom je potrebné zveriť sa do Božích rúk, odpustiť tomu, kto nám to spôsobil a modliť sa za neho s láskou. Toto je to, čo môžeme všetci. Prihovárať sa Bohu s prosbou o požehnanie pre toho, kto mi nepraje dobro. Ježišove slová: *Neodporujte zlému* (Mt 5, 39) týkajú sa aj tejto skutočnosti. Čiže, akoby Ježiš hovoril: „Nenechajte sa ovplyvniť zlomyseľnosťou druhého. Sami viete, že násilie plodí násilie. Pretnite túto špirálu zla, nestaňte sa závislým od nálad druhých, buďte vnútorné slobodní. **Zehnajte.**“ Sledovanie Ježi-

šovej logiky, prečo neodporovať zlému, pomôže človeku pochopiť ponuku takejto prekvapujúcej nenásilnej odpovede, ponuku „zdola“ milovať nepriateľa. Toto na prvý pohľad pasívne konanie, či dokonca zbabelosť, je naozaj istou „formou boja“. Totiž týmto postojom človek dokazuje to, že nehodlá pristúpiť na pravidlá hry „špirály nenávisti“. Na stenách cely v jednom koncentračnom tábore boli napísané veľmi silné slová: „Aj keď s nami urobíte čokoľvek, nemôžete zabrániť, aby sme vás milovali.“

Môžeme všetci

Zehnajte tých, čo vás prenasledujú – zehnajte a nepreklinajte! (Rim 12, 14). Vieme, že aj my sme, podľa sv. Pavla *požehnaní všetkým nebeským duchovným požehnaním* (Ef 1, 3), preto zehnajme všetkých a všetko. Nepodceňujme tento vzácny dar, ktorý je nám zverený. Verme v silu a účinnosť požehnaní, lebo zo skúsenosti vieme, bez Božieho požehnaní sú márne naše namáhania.

Spracoval Pavol Póša, kaplán

KATECHIZMUS VČERA A DNES

Duša človeka je nesmrteľná a milosť Božia je na spásu potrebná

Človek je „jeden z tela a z duše“; učenie viery pritom tvrdí, že duchovnú a nesmrteľnú Dušu stvoril bezprostredne Boh. Vo Svätom písme výraz *Duša* väčšinou označuje ľudský život, prípadne celú ľudskú osobu. Označuje však aj to, čo je v človeku najnútornejšie a pre jeho jestvovanie najcenejšie, čím je osobitnejšie Božím obrazom. *Duša* znamená určitý duchovný princíp v človeku.

Kde ju hľadať? Mnohi filozofovia, ktorí mali čo dočinenia či už s medicínskym prostredím alebo s pitvou človeka, skalo-pevne prehlasovali, že duša neexistuje. Z materiálneho pohľadu mali v podstate v určitom zmysle slova pravdu, pretože duša v materiálnej forme, ktorú by počas pitvy niekde v tele našli, naozaj neexistuje. Jej duchovná forma však rozhodne áno. Jej presné umiestnenie sa však nedá objasniť, pretože nespadá pod nám pochopiteľný materiálny svet. A čo, ak by niekto tvrdil, že po nehode, pri ktorej prišiel povedzme o končatinu, je jeho „duchovná duša“ neplnohodnotná, neúplná? V tom prípade by sa dalo jednoznačne tvrdiť, že sa mylí, pretože nie je fixovaná výhradne na nejakú časť tela, ale je akosi „putujúca“ ľudským telom. Je sice obsiahnutá v nás celých, ale spája sa výhradne s našim „JA“, s našou prirodzenou a jedinečnou podstatou. V modelovom prípade sa človek nemení. Neprestáva byť po amputácii človekom alebo „menej“ človekom. Svojou podstatou je stále ten istý plnohodnotný..., a plnohodnotná je aj duša v ňom.

To, že telesná „ľudská schránka“ má svoje limity, resp. že je v nešpecifikovanom rozsahu „krehká“ a vo svojej finalite prvotného zmysľania smrteľná, netreba veľmi pripomínať. Pravdepodobne je nám známe, že smrťou sa duša oddelí od tela, ale pri vzkriesení Boh dá nášmu premenenému telu neporušiteľný život, keď ho opäť spojí s našou dušou. Ako Kristus vstal z mŕtvych a žije naveky, aj my všetci vsta-

neme z mŕtvych v posledný deň. Popritom však treba spomenúť, že sám náš Pán Ježiš často hovoril o pekle, o „neuhasiteľnom ohni“, ktorý je určený tým, čo až do konca svojho života odmietajú veriť a obrátiť sa, a kde môžu zahynúť naraz duša i telo. Ježiš závažnými slovami oznamuje, že „pošle svojich anjelov a vyzbierajú z jeho kráľovstva... tých, čo páchajú nepravosť, a hodia ich do ohnivej pece“ (Mt 13, 41 – 42) a že vyhlási odsúdenie: *Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa* (Mt 25, 41). O nekonečnom milosrdenstve Boha a súčasne o jeho nekonečnej spravodlivosti sme spomínali v predchádzajúcom čísle. Podstatné je, ku komu sa prikloniš, prípadne pre ktorú cestu sa slobodne rozhodneš. Boh Ťa stále čaká. Nechce, aby tvoja duša spoznala utrpenie a bolesť v akýchsi plameňoch. Duša môže vstúpiť do spoločenstva s Bohom len slobodne. Boh sa dotýka srdca každého človeka bezprostredne a priamo ním hýbe. Vložil do človeka túžbu po pravde a dobre a môže ju plne uspokojiť len on sám. Prislúbenia *večného života* odpovedajú na túto túžbu nad každé očakávanie. Priklonenosť niektorých jednotlivcov k zlému sa nám môže z tejto perspektívy zdať nelogická. Veď každý by chcel žiť večne. Ale je tu. A na druhej strane aj Boh je tu. Boh, ktorý vykonáva všetko z lásky, a dokonca aj z lásky k tebe!

Čiže dospeli sme k záveru, že ľudská duša je nesmrteľná a ďaleko presahuje naše chápanie. Mali by sme si uvedomiť, že naše putovanie tu na pozemskom svete je len

akousi predprípravou na večný život, na niečo ideálne a krásne v blízkosti Boha. Na to, aby sme sa k tomuto dopracovali, je záväz potrebné podmieniť svoj život Božím plánom, ktoré nám ponúka. Tento Boží plán, resp. plán spásy sa nám naskytuje z iniciatívy Božej lásky k nám vďaka obete Ježiša Krista, ktorý je *naše svetlo a naša spása*. Bolo by vhodné pripomenúť si a pomenovať aj tento nezaslúžený dar ako – milosť. Náš Pán nám dáva množstvo milostí. Keď si vezmeme napríklad sviatosti: sviatosť krstu, vďaka ktorému sa očisťujeme od dedičného hriechu a udeľuje sa nám milosť nového narodenia v Bohu Otcovi skrze jeho Syna v Duchu Svätom; prvé sväté prijímanie; sviatosť birmovania; sviatosť manželstva; zasvätený stav; sviatosť zmierenia... Skrze tieto sviatosti sa môžeme lepšie „priblížiť“ k Bohu. Nik nemôže udeliť milosť sebe samému; musí mu byť daná a poskytnutá. To predpokladá služobníkov milosti, ktorých splnomocňuje a usposobuje Kristus. Od neho biskupi a kňazi dostávajú poslanie a schopnosť konať v osobe Krista – Hlavy, kým diakoni dostávajú silu slúžiť Božiemu ľudu. Sú prostredníkmi v Božom pláne spásy. *A práve pojmom spásy... sa žije v srdci veriacich viera, ktorou spoločenstvo veriacich vzniká a rastie.* Ohlasovanie Božieho slova sa neobmedzuje iba na poučenie, ale vyžaduje odpoveď viery ako súhlas a záväzok vzhľadom na zmluvu medzi Bohom a jeho ľuďmi. A je to Duch Svätý, ktorý dáva milosť viery, posilňuje ju a dáva jej rásť v spoločenstve. Liturgické zhromaždenie je predovšetkým spoločenstvom vo viere. Všetci potrebujú spásu a vďaka Kristovi sa spása ponúka nám všetkým. Tak opusť vlažnosť a prijmi Pánovu „pozvánku“.

Nech i vrchy odstúpia a kopce nech sa otrasú: moja milosť neodstúpi od teba“ (Iz 54, 10).
Richard Maďar, bohoslovec

Aký je vzťah medzi vinou a trestom?

(Dokončenie z predchádzajúceho čísla)

Aby sme priblížili vzťah viny a trestu, uvedieme zostručnený rozbor svätého Tomáša Akvinského, ako ho uvádza v diele *De malo*, Q.1, aa. 4 - 5 (O zle):

„V inteligentnom a rozumovom stvorení, teda v človeku a v anjelovi, sa zlo rozdeľuje na vinu a trest (COLP a poena).“

Vina pochádza zo slobodnej vôle: neusporiadaný akt vôle má prirodzenosť viny; človek je hanený a obviňovaný preto, že slobodne vykonal nejaký neusporiadaný skutok.

Dôvodom trestu je vždy vina (vlastná).

K prirodzenosti trestu patria tri veci:

- prvá, má vzťah s vinou; hovorí sa, že človek je potrestaný vtedy, keď dobrovoľne spôsobí zlo,
- druhá, že vôľa ju odmieta; veď vôľa každého inklinuje k vlastnému dobru, a tak nedostatok vlastného dobra odpuďuje vôľu,
- tretia, že spôsobuje určité utrpenie; utrpenie, ktoré nepochádza z vlastnej vôle, ale od niečoho vonkajšieho.

Ako sa od seba líšia trest a vina?

Troji spôsobmi:

- trest sa odlišuje od viny tým, že **vina je zlom samého skutku a trest je zlom konajúceho**, napríklad človeka: ten, čo vykonal, je potrestaný,
- trest sa odlišuje od viny tým, že **vina vychádza z vôle toho, kto konal, a trest je proti vôli toho, kto konal**,
- trest sa odlišuje od viny tým, že **vina je v aktívnom konaní a trest je v pasívnom prijímaní - znášaní**.

Čo je väčšie zlo: vina alebo trest?

Možno dokázať, že **vina má absolútne (neporovnateľne) väčší podiel na zle ako trest**. Svätý Tomáš to odôvodňuje takto:

1. vina má väčší podiel na zle ako trest, pretože je to vina, ktorá uvádza do hriechu človeka, nie trest; Dionýz Areopagita hovorí, že „nie je zlom byť potrestaný, ale zaslužiť si trest“; z toho vyplýva, že zlo viny má väčší podiel na zle ako zlo trestu,
2. vina má väčší podiel na zle ako trest, pretože vina je ďalej od Boha ako trest; veď Boh môže byť pôvodcom trestu, ale nikdy nie viny; a pretože Boh je podstatou dobra, a vina, ktorá vzdáva od Boha, má oveľa väčší podiel na zle ako trest; vina je teda väčšie zlo ako trest,
3. vina má väčší podiel na zle ako trest, pretože Boh vo svojej nekonečnej múdrosti niekedy dovolí zlo trestu, aby zabránil zlu viny, a nikdy nie naopak; keď lekár odreže ruku, aby nezomrelo telo, je jasné, že odrezanie ruky je menšie zlo ako zničenie tela; keď Božia múdrosť dopustí nejaký trest, aby sa zabránilo vine, je to znamením, že Boh pokladá vinu za väčšie zlo ako trest; je preto zrejme, že vina je väčším zlom ako trest, ktorý bol uložený, aby sa zabránilo vine,
4. vina má väčší podiel na zle ako trest, pretože zlo viny spočíva v konaní, zatiaľ čo zlo trestu spočíva v utrpení; zlý skutok sa už sám prejavuje ako zlo.

Z predchádzajúceho zisťujeme, že nie je možné oddeliť trest od viny: buď od viny spáchanej alebo od viny možnej ako ochrana pred vinou budúcou, a v nijakom prípade nemôže človek trpieť duchovné tresty za vinu niekoho iného.

Rodové korene, nech sú v akomkoľvek stave, nech naši predkovia urobili čokoľvek nedobré, nemôžu v nijakom prípade Bohu brániť, aby človeka, ktorý sa k nemu s úprimnou vierou utieka, nevyočul.

V každom prípade je však dobré a vhodné podporovať, aby sa ľudia modlili za uzdravenie živých (aj za mŕtvych v očistci) i za seba samých. Dať slúžiť svätú omšu za živých, ale aj za duše v očistci, sa u nás bežne praktizuje. Za každého zosnulého - ako nás učí *Katechizmus* - sa môžeme v nádeji modliť, konať kajúčne skutky, dávať almužny, za jeho dobro slúžiť sväté omše, ziskávať odpustky (porov. KKC, 1032). **Z hľadiska katolíckej nauky je však neprijateľné predpokladať nejaké duchovné zlo pochádzajúce z minulosti už nežijúcich, ale nám blízkych osôb, ktoré by sa dalo odstrániť nejakou modlitbou druhej osoby**, ako to vyplýva aj z dokumentu Francúzskej biskupskej konferencie.

Z minulosti môže pochádzať nejaké zlo, aj duchovné. Napríklad zlý príklad a pohoršenie, nevhodná výchova, zlé návyky ..., to má hlbšie korene a s tým treba dlhodobo pracovať, usilovať sa zmeniť svoju mentalitu niektorými aj asketickým cvičeniami, často sa modliť a pristupovať k sviatostiam. **Je potrebné dobre si to uvedomiť a neprenášať svoje hriechy a hriechne náklonnosti iba na druhých, a očakávať oslobodenie opäť len od druhých. To by spochybňovalo našu slobodnú vôľu a našu vlastnú zodpovednosť za spásu!** Oslobodí nás len Boh, jeho milosť, ale nie bez našej aktívnej spolupráce! Nepodliehajte ilúziám rýchleho a jednoduchého riešenia svojich problémov, niekedy aj veľmi závažných, ale s pomocou Božej milosti sa **usilujeme robiť všetko, aby sme to - ak je to Božia vôľa - zmenili**.

Takto sa v úvode dokumentu *Doktrinální instrukce Francouzské biskupské konference* prihovárajú veriacim pražský arcibiskup Dominik Duka, Ján Baxant, litoměřický biskup a Ladislav Hučko, biskup-apostolský exarcha. My všetci im môžeme byť vďační za to, že nám priblížili a úvodným slovom nám pomáhajú správne vnímať aj navonok veľmi „ľúbivú“ myšlienku ozdravovania „rodových koreňov“. Mali by sme si však uvedomiť, že je tu Učiteľský úrad Cirkvi, ktorý je strážcom viery. Musíme byť naozaj zodpovednými kresťanmi a nie ľuďmi, ktorí prahnú za senzáciami a dajú vo svojej viere mnoho ráz prednosť „módnej vlně různých teorií, které vycházejí z akejsi kompilácie náboženstiev.

Možno si potrebujeme práve v tomto predpokladom a pôstnom čase, keď si budeme pripomínať vykupiteľskú obeť Božieho Syna, uvedomiť, že príšiel svet spasit' a my si máme obnoviť a prehĺbiť vieru v neho a jeho plán spásy. Nech nám aj tieto myšlienky pomôžu zastaviť sa, obnoviť si svoju vieru a rozvíjať ju správnym smerom pod vedením učiteľského úradu Cirkvi.

Daniel Dian

Ďalšia časť Jánovej Apokalypsy, ako ju rozoberal otec arcibiskup Stanislav Zvolenský formou *Lectio divina*, týkala sa veľkého znamenia na nebi, ktorým bola *Zena odetá slnkom* (Zjv 11, 19 a 12, 1 - 14).

Po opisoch predohier konca sveta uvádzané časti predstavujú boj draka a Baránka. Ján tu má dve videnia - súboj draka so ženou a jej potomstvom a súboj Michala a draka. *Potom sa na nebi ukázalo veľké znamenie: Zena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd. Bola ťarchavá a kričala v bolestiach ... a drak sa postavil pred ženu, ktorá mala rodiť, aby zhlto dieťa, len čo ho porodí. I porodila syna, chlapca, ktorý má železným žezlom panovať nad všetkými národmi. A jej dieťa bolo uchvátené k Bohu a k jeho trónu. Zena potom utiekla na púšť, kde jej Boh pripravil miesto ... Na nebi sa strhol boj: Michal a jeho anjeli bojovali proti drakovi. Bojoval drak i jeho anjeli, ale neobstáli a už nebolo pre nich miesto v nebi. A veľký drak, ten starý had, ktorý sa volá diabol a satan, čo zväčšal celý svet, bol zvrhnutý. Zvrhnutý bol na zem a s ním boli zvrhnutí jeho anjeli... Preto radujte sa, nebesia, aj vy, čo v nich bývate. Beda však zemi i moru, lebo zostúpil k vám diabol, plný zlosti, lebo vie, že má málo času.*

V modlitbe *Otče náš* neustále opakujeme **buď vôľa Tvoja ako v nebi, tak i na zemi**. Podľa Božej vôle archanjel Michal so svojimi anjeli zvitazil v nebi v boji s drakom. Božou vôľou je, aby sme aj my zvíťazili nad zlom, ktoré dopadlo na zem. Keď však chceme nad niečím zvíťaziť, niečo zle premôcť, nestačí len želanie a vôľa, ale potrebné sú činy. Boh vie, že sme slabí a zraniteľní, preto nám neustále ponúka svoju pomoc, stále stojí pri nás a je pripravený nás chrániť pred každým zlom. Dôkazom jeho pomoci a lásky k nám je *Zena odetá slnkom* a dieťa, ktoré je nakoniec obetované za našu spásu. Obeta Ježiša na kríži je alegóriou, predobrazom, návodom na prekonanie zla. Obeta predpokladá lásku, pretože len láska je schopná sa obetovať. V dnešnom svete čím viac sa hovorí o láske, tým menej sme schopní obety. Kultúra obety sa vytráca smerom k neochote prijať dieťa, uzavrieť manželstvo, postarať sa o svojich chorých a starých, uskromniť sa v mene záchrany prírody a pomoci biednym a utlačaným. Na druhej strane sú príklady tajomného náhradného utrpenia a obety. *Je to druh tajnej, silnej „zbrane“ neznámej väčšine ľuďom. Mnohí svätí, starí a chorí, obetujú seba a svoje bolesti v jednote s Ukrižovaným, ktorý spasil ľudstvo, a tak preniesol milosť a ochranu na iných, na ľudstvo a Cirkev. Keď si premietneme život a obeť utrpenia Jána Pavla II., pochopíme silu tajnej „zbrane“, ktorou ho vyzbrojila Panna Mária a za čo jej bol vďačný. Až na konci histórie sa dozvieme, za koľko vďačí naše pokolenie obeť Jána Pavla II., od koľkého zla a akého nešťastia sme boli ušetrení týmto jeho „ukrižovaním“ (Antonio Socci: Tajomstvá Jána Pavla II.).*

Panna Mária aj nám pomôže, keď ju o to budeme neustále prosiť. Ona je Matka milosrdenstva a naša nádej. Je patrónkou nášho kostola, a ja som šťastná, že v tom našom je denne obsypaná množstvom kvetov, ako keby ten názov Blumentál - Údolie kvetov jej to predurčil. **Táňa Hrašková**

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h; telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566; kostol: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE

• **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; **18,00 h**, v sobotu popoludní len o 18,00 h; • **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v nedeľu; sv. omša o 18,00 h nie je. Počas školského roka:

sv. omša pre mládež . . . . . utorok – 18,00 (spieva zbor Bečkari)
sv. omša pre birmovancov . . . . . piatok – 18,00 (spieva mládežnícky zbor)
sv. omša pre deti . . . . . nedeľa – 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

• v **všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • v **prvopiatkovom týždni** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • v **nedeľu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

5. 3. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 19. 3. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

• v **strediu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz so psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia sú vždy v pondelok o 18,00 h na farskom úrade. Začína sa prvým pondelkom v mesiaci. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša. V týchto katechézach pokračujeme od mesiaca január.

• **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorok a stredu o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNÍŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorok o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretá vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návčky a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA MAREC

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby národy Latinskej Ameriky verne kráčali vo svetle evanjelia a uplatňovali princípy sociálnej spravodlivosti a mieru.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby Duch Svätý posilňoval a osvecoval kresťanské komunity i veriacich, ktorí sú prenasledovaní a diskriminovaní pre evanjelium.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby znak popolca, ktorý prijímame, bol výzvou na opravdivé pokánie, na prehĺbenie duchovného života a na jeho nápravu.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

8. 3. Výročie posviacky katedrálneho chrámu sv. Martina z Tour

9. 3. Popolcová streda

13. 3. Prvá pôstna nedeľa

15., 18. a 19. sú jarné kántrové dni, ich obsahom je príprava na pokánie a sviatosť zmierenia, a činorodá láska k blížnym

19. 3. Sv. Jozefa, ženicha Panny Márie

25. 3. Zvestovanie Pána

OZNAMUJEME

- v **nedeľu 6. marca** od 15,00 h bude v seminárnej miestnosti **Fašiangové posedenie**;
- **zmierna poklona** pred vstupom do Pôstneho obdobia bude **v utorok 8. marca od 17,15 h do 17,50 h**;
- **sväté omše na Popolcovú stredu** budú o 5,45; 6,30; 16,30 a 18,00 h;
- **pobožnosť Krížovej cesty** počas Pôstneho obdobia bude bývať vždy v **piatok o 17,15 h a v nedeľu o 15,45 h**.

(Dokončenie zo s. 1)

kom zvláštnom napätí: čosi sa deje a pritom akoby sa nič nedialo. Počujeme Kristove smernice o tom, ako sa máme modliť, postíť a dávať almužnu, pričom ako refrén znie, *aby nie ľudia videli, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti* (porov. Mt 6, 1 – 6.16 – 18). A tak sa Vám, milí Blumentálci, priznám, že mám rád atmosféru Veľkého pôstu i Popolcovej stredy. Ani prísny pôst, ani mierne pohrebná nálada pobožnosti Krížovej cesty ma nezarmucujú. A poviem aj prečo: zastávam názor, že končiace sa Fašiangy aj keď nepredstavujú liturgické obdobie, ponúkajú nám jeden veľký dar aj z duchovného hľadiska – schopnosť vedieť sa správať uvoľnene a pritom nie neviazane. Možno to vyznie ako paradox, ale hádam aj týmto sú fašiangy bez akéhokoľvek náznaku ironie celkom dobrou prípravou na štart do pôstneho času. Vedieť sa uvoľnene zabávať znamená aj schopnosť človeka bez farizejskej strojenosti a samolúbosti prežívať modlitbu a dobrovoľne si uložiť primerané sebazaprenia. Na rozdiel od spomínaných ruských vojakov vracajúcich sa z Afganistanu, ktorí už nevedeli žiť bez napätia a tlaku z permanentného ohrozenia, pre nás Pôstny čas nie je obdobím, keď si povieme, že sme opäť vo svojej koži (smutného kresťana), žiadna zábava, len ubolená, zachmúrená tvár askétu! Aké by to bolo neevanjeliové! Aj v Pôste si zachovajme rozjasnenú tvár, tak ako aj cez Vianoce, Veľkú noc či fašiangy si na priek radostnému charakteru obdobia zachovávame zmysel pre vážne postoje k významným veciam. Je čas radovať sa, ale aj čas stíšiť sa. Tie to na prvý pohľad protichodné obdobia nie sú pre nás dôvodom na šokujúci „sek“ v našom správaní. Skôr je to príležitosť väčšmi než inokedy zohľadňovať určité duchovné akcenty. V tomto nadchádzajúcom svätópôstnom čase budeme určite vyvíjať úsilia asketického charakteru, ktoré nie sú vo všeobecnosti populárne. Budeme si však uvedomovať ich pozitívny dopad na telo i na dušu, na vôľové schopnosti i zdravie človeka, dokonca budeme vnímať aj pozitívne spoločenské a sociálne dôsledky pokánie a pôstu. Ale rozhodne nezabudnime na ten najdôležitejší dôvod, motív a zároveň cieľ týchto a všetkých našich duchovných snažení v každom čase, ale v Pôstnom čase zvlášť – je ním **vznešená postava trpiaceho a milujúceho Krista na kríži**.

Milí Blumentálci, teším sa naše posedenie na fare, posledné v tohtoročnom fašiangovom čase a zároveň Vám i sebe prajem požehnaný vstup s rozjasnenou tvárou do obdobia Veľkého pôstu.

Váš farár **Branislav Čaniga**